

Martin Král, Národní soud s generálem Radolou Gajdou 1947.

Případová studie. Praha, FF UK 2010, 96 s.

Posudek školitele

Předkládaná bakalářská práce Martina Krále vychází z jeho dlouhodobějšího zájmu o osobnost Radoly Gajdy. Poněvadž život tohoto kontroverzního československého generála byl již několikrát komplexně zpracován či o něm vyšly dílčí závažné studie, soustředil se autor na relativně nejméně detailně probádanou oblast gajdovské problematiky, totiž na jeho soudní proces po druhé světové válce. Cílem práce bylo na konkrétním příkladu jednak ukázat, nakolik byla poválečná očista reálně spojena s nevyřešenými rozpory předmnichovské éry a také, pokusit se tuto očistu zasadit do širšího kontextu mocenského a politického zápasu v „lidově demokratickém“ Československu.

Práce je rozčleněna do čtyřech větších kapitol. První je věnována cílům práce a zhodnocení dosavadní literatury. Druhá část popisuje životní dráhu Radoly Gajdy v meziválečné éře, v období tzv. druhé republiky a za okupace; zvláštní část je věnována pokusu o charakteristiku českého fašismu. Tato kapitola je založena na sekundární literatuře. Základní částí práce je třetí kapitola, v níž je detailně vylíčen vlastní proces s Gajdou před Národním soudem. Tyto pasáže se částečně opírají též o původní archivní prameny, zejména o sondu do fondů Národního archivu. Závěrečná kapitola přináší podrobný pohled na ohlas Gajdova procesu v dobovém tisku.

V obecné poloze představuje předkládaná práce několik problémových momentů – především je to výběr samotného „gajdovského“ tématu, jež bylo v dosavadní literatuře poměrně dobře zpracováno. Vzhledem k tomu, že se nepotvrdila žádná výrazná provázanost Gajdova procesu s Gajdovým působením v předválečné československé republice, působí celkové rozvržení práce v konečném efektu poněkud nevyváženým dojmem, představení osobnosti Gajdy mohlo být mnohem lapidárnější. Tam, kde autor má své téma zasadit do širšího kontextu – ať již šlo o otázku českého fašismu, nebo kontextu poválečného mocenského a ideového zápasu v republice – působí jeho argumenty poněkud nezrálé a torzovitě. Autorovi je vlastní někdy nepřilíš obratný sloh a styl (...tato práce se bude soustředit...“ /s. 9/) apod

Na druhou stranu však autor prokázal dobrou schopnost základní práce s literaturou a – a to nebývá u bakalářských prací pravidlem – s archivními prameny. Ocenit je nutno také nesporné autorovo zaujetí tématem (práce čítá na 96 s.).

Za největší přínos práce považuji jednak zjištění, že Gajdův proces nehrál v poválečném vývoji prakticky žádnou roli, ale především autorovu práci s dobovými periodiky. Podrobný monitoring ohlasů na Gajdův proces v dobovém tisku nebyl až dosud, myslím, proveden.

Ze všech těchto důvodů doporučuji práci k obhajobě a hodnotím ji známkou: 2

V Praze, dne 17. 6. 2010

prof. PhDr. Ivan Šedivý, CSc.